

HET ERWTEKRABBETJE, PINNOTHERES PISUM (L.), ALS COMMENSAAL VAN DE
PAARDEMOSSEL, MODIOLUS MODIOLUS (L.). - Bert Hoeksema.

Van 21 tot en met 25 augustus 1978 was ik in de gelegenheid om een vistocht op de Noordzee mee te maken met de ZK 87. Het grootste deel van de reis bleven we in de buurt van de 57°NB en de 7°OL. Behalve veel vissen werden er ook veel ongewervelden op het dek gedeponneerd. Op het achterdek had ik een aantal emmers met formaline (4 %) opgesteld, zodat ik me van veel souvenirs kon voorzien.

Bij de buit behoorden ook 15 paardemossels. Toen ik later de schelpen opende om de dieren zelf beter te kunnen bekijken, bleek er in elke schelp tenminste één erwtekrabbetje te huizen binnen de mantelholte. In 5 van de 15 schelpen werden 2 dieren gevonden. Dit konden zowel 2 vrouwtjes, 2 mannetjes als een vrouwtje plus een mannetje zijn (zie tabel I).

Holthuis en Heerebout (1976) beschrijven het erwtekrabbetje als commensaal van meerdere tweekleppige mollusken, waaronder Mytilus edulis, de mossel, maar niet van Modiolus modiolus. Nu is de laatstgenoemde soort ook niet algemeen aan de Nederlandse kust. Tijdens de zelfde vistocht werden er ook veel eierkapsels van de wulk (Buccinum undatum) van de zeebodem afgevist. Hierin bevonden zich ook veel erwtekrabbetjes, maar ze waren alle van het mannelijk geslacht. Volwassen vrouwtjes vind je eigenlijk alleen maar in de mantelholte van 2-kleppigen. Het is niet onmogelijk dat de over de zeebodem rollende eierkapsels als transportmiddel dienen en zo de mobiliteit van de mannetjes vergroten. Wie weet is de kans zo groter dat ze een vrouwtje vinden.

Tabel I - Pinnotheres pisum in Modiolus modiolus.

Aantal individuen met hun geslacht per paardemossel

Aantal + geslacht erwtekrabbetje	1 ♀	1 ♂	2 ♀	2 ♂	1 ♀ + 1 ♂
Aantal paardemossels waarbij dit is gevonden	7	3	2	2	1

Literatuur.

Holthuis, L.B. & G.R. Heerebout, 1976. De Nederlandse Decapoda. Wet. Med. KNNV nr. 111.

adres van de schrijver: Burmanniastraat 56
9843 EL Grijpskerk